

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
EGY HÓRA 2.80 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

A király manifesztuma Ausztria föderációjáról

Bécs, október 17. A hivatalos Wiener Zeitung ma este különkiadásban a következő császári manifesztumot közli:

HÜSÉGES OSZTRÁK NÉPEIMHEZ!

Amióta trónra léptem, szüntelenül arra törekedtem, hogy valamennyi népemnek kivívjam a kívánt békét. A világháború iszonyatos küzdelme meggátolta eddig a béke munkáját. Most tehát haladéktalanul meg kell kezdenünk a biza újraépítését, természetesen, megbízható alapokon. Elhatároztam, hogy ezt a munkát népeim szabad önrendelkezésével, azoknak az alapelveknek a szellemében végzem el, amelyeket a szövetséges uralkodók békejavastukban magukévé tettek. Ausztria népeinek akaratához képest szövetséges állammá alakul át, amelyben minden néptörzs saját külön állami közösséget alkot letelepülési területén. Ausztria lengyel területeinek a független lengyel állammal való egyesítését ez semmiképpen sem érinti.

Trieszt város és területe népeinek kívánságához képest különleges álláshoz jut.

Ez az új alakulás, amely a magyar szent korona országainak integritását semmi tekintetben nem

érinti, minden nemzeti államnak biztosítja önállóságát. Míg az átalakulás törvényes uton véghez megy, a meglévő intézmények a közérdek megvédése szempontjából változatlanul fennmaradnak. Kormányomat megbíztam, hogy haladéktalanul készítse elő Ausztria újraépítését. A népeket, a népek önrendelkezési jogán, az új birodalom felépítésére felhívom, hogy nemzeti tanácsaik útján vegyenek részt a nagy munkában. Ezek a nemzeti tanácsok, amelyeket minden nemzet reichsratbeli képviselőiből alkot, a népek érdekeit egymással szemben és a kormánnyal való érintkezésben érvényre juttatják.

Kívánom, hogy a benne egyesült nemzetek egyetértéstől megvilágítva mint szabad népek szövetsége kerülfjön ki a háború viharából.

A Mindenható áldása legyen munkánkon, hogy a béke nagy műve, amelyet megépítünk, valamennyi népünknek szerencsét hozzon.

Bécs, 1918. október 16.

KAROLY s. k.

Hussarek s. k.

A király hadsereg- és hajóhadparancsa

Bécs, október 17. Ó felsége a hadsereghez és a haditengerészethez a következő hadsereg- és hajóhadparancsot intézte:

Ausztria valamennyi népei, kívánságuknak megfelelően, nemzeti államokká foglaltatnak össze és szövetségi államban egyesülnek. Amíg ezzel egyrészt megszüntetjük amaz akadályokat, amelyek eddig a népek együttélésében fennállottak, másrészt a jövőben korlátlanul szabadon marad az útjuk a saját népükért és a hazáért való alkalmas munkához. E jelentőségteljes pillanatban a hadsereghez és a haditengerészethez fordulok. Soraitokban mindenkor elváltaszthatatlanul összeköti a hűség és az egység az összes nemzeteket egymással és velem. Rendületlenül bizom abban, hogy a hűség és összetartás régóta, úgy most is kipróbált szelleme fennmarad. Ez legyen Ausztria új államainak drága öröksége, nekik és nekem is javamra és épülesemre. Adja Isten!

KAROLY s. k.

A király a magyar hadseregre és alkotmányra is proklamációt bocsát ki

Budapest, október 17.

A Magyar Tudósító illetékes helyről arról értesül, hogy ama proklamációnak megfelelően, amelyben a király a hadsereggel tudatta Ausztria államjogi szervezetében beál-

lott változásokat, a magyar hadseregre és alkotmányváltozásra vonatkozóan szintén külön rendeletben fog intézkedni.

A csehek és a délszlávok a manifesztum ellen

Bécs, október 17. A csehek szolidárisaknak jelentették ki magukat a délszlávokkal. Feleslegesnek mondták ki a császári manifesztumot. Az a véleményük, hogy a cseh és délszláv kérdést az általános békekonferencián kell megoldani.

Wilson szakítást akar a központi hatalmak között

Genf, október 17. A Temps jelenti: Wilson Ausztria-Magyarországhoz intézett válaszában tendenciája az, hogy Ausztria-Magyarországot elszakítsa Németországtól. Anglia e nélkül nem hajlandó a békéről tárgyalni.

Ludendorff Berinben

Berlin, október 17. Ludendorff tábornagy származékai kíséretében Berlinbe érkezett. Kíséretében volt Scheer tengernagy is, akik részt vettek azon a kabinet-tárgyaláson, amely ma délután kezdődött. A kabinet-tanácskozás még nem nyert befejezést, a holnapi napon folytatni fogják.

Háboruellenes tüntetések Berlinben

Berlin, október 17. Az összes municiógyára munkásai beszüntették a munkát és a béke mellett, valamint az ostromállapot ellen tüntetve, az Unter den Linden-re vonultak ki. A déli órákban erős összeütközés volt a tüntetők és a rendőrsapatok között.

Tárgyalások Románia és Bulgária között

Bern, október 17. Párisból jelentik, hogy Románia és Bulgária között az entente-hatalmak vezetésével tárgyalás indult meg a Dobrudzsa kérdésében, hogy az ügyet véglegesen befejezzék. A bolgárok elismerik Romániának azon jogát, hogy közvetlen utat kapjon a tengerhez.

A debreceni máv. üzletigazgatóság palotáját a népkert helyére tervezik

Átalakítják az egész Petőfi-teret

Debrecen város legközelebbi létesítményei közül egyik legfontosabb lesz a máv. üzletigazgatóság föllállításával kapcsolatban az igazgatósági palota fölépítése.

Több ízben foglalkoztunk e kérdéssel, rámutatva ez ügy fontosságára, mert a megfelelő telek rendelkezésre bocsátásától függ az igazgatóság mielőbbi föllállítása is, ami Debrecenre természetszerűen nem csekély jelentőséggel bír.

A kijelölendő telekre vonatkozóan három kombináció merült föl a jog- és pénz-

URANIA

Félték - Ismét - Vándorok
október 18-19-20.

HERVÉ operettje, eredeti zenével

Nebántsvirág

filmoperette
5 felvonásban.

Főszereplő:
Lóth Illa.

Előadások kezdete:
5, 7 és 9 órákor.

APOLLO

Félték - Ismét - Vándorok
október 18-19-20.

Várkonyi Mihály
főszereplésével

A SZERZŐS

France Aristide regénye
4 felvonásban.

Előadások kezdete:
5, 7 és 9 órákor.

ügyi bizottság tagjai részéről. Egyik a Ver-
bőczy- és Erzsébet-utcák sarkán levő városi
telek, a másik a Péterfia-utcán levő nép-
konyha-épület telke. A harmadik kombináció
az volt, hogy a városi tanács keressen olyan
telket, amelyen a fölépítendő igazgatósági pa-
lota a városfejlesztés célját is szolgálja.

A kérdés most került ismét fölszínre, a
mikor is a tanács arra a megoldásra vonat-
kozóan tesz előterjesztést, hogy a palota
a Petőfi-terem és pedig a mostani
népkert egy nagy részének a föl-
használásával épüljön föl. Ebben
az esetben a mai népkertnek körülbelül a köz-
zépén kissé szabálytalan négyszög formában
épülne föl az igazgatósági palota, amelyet
park venne körül. A tér maga nem sokat ve-
szítene területéből, mert a területhasználati
szerződés értelmében a Helyi Vasut a Petőfi-
terem kiszögellő felülépítményeit, 1920-ban
onnan elbontani és az Ispótványon elhelyezni
tartozik s az így nyert terület teljesen sza-
bályos négyszög alakítaná a mai szabály-
talan Petőfi-teret. A rondella megmaradna
ezután is, csak hogy a szabályos négyszög
közepére juttatva.

A városi tanács kimondta, hogy mielőtt
ez ügyben tárgyalásokat kezdene a Helyi
Vasutal, a közgyűlés döntését kéri ki, hogy
a terület átengedését óhajtja-e.

Tisza István gróf Magyarország jövőjéről

A képviselőház ülése

Budapest, október 17.

Simontsits Elemér alelnök féltizenegykor
megnyitja a Ház ülését. Az elnöki előterjesz-
tések után

Tisza István gróf állott fel szólásra. —
Mindenekelőtt a miniszterelnök tegnapi nagy
jelentőségű nyilatkozatára reflektál. — Több
mint egy éve észrevette már, hogy Ausztriá-
ban olyan jelenségek mutatkoznak, amelyek
arra engednek következtetni, hogy *nem fog-
juk magunkat szemben találni azzal az Ausz-
triával, amellyel a dualizmus kapcsolatában
állunk.* Ezek a jelenségek még inkább erősöd-
tek. Magyar és magyar ember között nem le-
het eltérés abban, hogy ennek a helyzetnek a
következménye *egvedül a perszonális unió
lehet.* Nagyon természetes, hogy a perszoná-
lis unió jelszavával láteket üzni nem lehet.

Folytonos közbeszólások történnék és
az elnök állandóan rázza a csengőt. Nagy zai.

Tisza István gróf: Az bizonyos, hogy az
1723. évi törvény cikk nem akadály a per-
szonális uniónak. Ez a törvény cikk a kölcsö-
nös védelem alapul. A kölcsönös védelmet
úgy gondolom, hogy a hadsereget kilönlvá-
lasztjuk. (Taps a munkapárton.)

Kun Béla: Nem is lesz hadsereg! (Nagy
zai, az elnök folyton csenget.)

Tisza István gróf: A mai komoly pillan-
athoz semmiféle közbeszólástól nem enge-
dem magam mellékvágányra téríteni.

Miután az osztrák közviszonyok szüksé-
gessé tették a perszonális unió létrehozását, a
perszonális uniónál sem a szavak írtásának
sem félrendszabálynak lenni nem szabad. —
(Állandó nagy zai a Károlyi-párton. Az elnök
ismételtelen csenget.)

Szilágyi Lajos (a Károlyi-párt felől): A
szólesszabadság lovágiai nem engednek be-
szélni.

Fényes László közbeszól valamit, amire
Kállay Tamás rákiált:

— Fogd be a szádát!

Fényes László: Gyere a nép elébe. Sza-
bolcsba!

Kállay Tamás: Én voltam ott. Te hazu-
dozol a nép előtt.

Fényes László (Kállay felé): Ügynök!
Ügynök!

Az elnök (csenget): Kérem Fényes László
urat, nyugodjék meg. (Általános nagy derült-
ség.)

Tisza István gróf: Foglalkozni kell a ma-
gyar nemzet külön külképviseleti lovágival is.
A küszöbön álló béketárgyalásoknál gondos-
kodni kell arról, hogy a nemzetet külön meg-
hatalmazással bíró, a magyar nemzet érde-
keinek megfelelő magyar ember képviselje.
(Taps a munkapárton és a középén.) *Elvesz-
tettük a háborút, de nem abban az értelemben,
hogy ne tudnánk még továbbra is szívósan és
hősiesen védekezni, nem abban az értelemben,
hogy a végleges győzelmet ne tudnánk drá-
gábbá tenni az ellenségnek, hanem igenis ab-
ban az értelemben, hogy az erőviszonyok te-
rén olyan eltolódás állott be, amely megfoszt
bennünket attól a reménytől, hogy a végleges
győzelem a miénk lesz.* Ezért kell a békét meg-
kötni olyan feltételek mellett, amelyekkel ilyen
viszonyok között az ellenség elfogad. Ezért
tehát csak helyeslem, hogy német szövetsé-
gesünkkel együtt Wilson tizennégy pontja és
az ehhez fűződő pótpontok alapján az ellen-
ségnek felajánlottuk a békét.

Meskó Zoltán: Különbékét kellett volna
kérni!

Tisza István gróf: Wilson népszövetség
létesítését és minden külön szövetség kizárá-
sát kívánta és mi ezt *magunkévá tesszük* an-
nál is inkább, mert a világ ezen berendezése
teljesen feleslegessé teszi a külön szövetséget,
különösen miránk nézve, akiket ebbe a szövetsé-
gi rendszerbe az a veszedelem hajtott bele,
hogy az agresszív orosz birodalom uralkodni
vágyik felettünk. Ez a veszedelem most már
megszűnt. A feladat az, hogy a békét, ame-
lyet a Wilson tizennégy pontja alapján meg-
akarunk kötni, lehetőleg előnyösen kössük
meg.

Magyarországnak becsületesen ki kell
tartani és a nemzet jóhírnevét tenné tönkre,
aki hitlenséget követ el. Pártkülönbség nélkül
minden lehető el kell követni a legelőnyösebb
béke kivívása érdekében. Biztosítani kell Ma-
gyarország területi integritását, amelyet Wil-
son maga sem akar érinteni. Hogy célunkat,
a minél előnyösebb békét elérhessük, két do-
lag szükséges: *feleltünk el ebben a sorsdöntő
órában mindent, ami elvált bennünket,* fe-
leltünk el minden keserűséget és álljunk ösz-
sze vállalva az ország megmentése érde-
kében.

Sohasem voltunk a nemzetiségek elnyo-
mói. Mindenekelőtt le kell számolnunk az ugy-
nevezett *cseh-tót kérdéssel.* Valmerőbb hami-
sítást a történelem nem tud felmutatni, mint a
cseh-tót aspirációt. A történelem a legutóbbi
időig is rácsófol e örvésvésekre. Hányan jöttek
haza tót honfitársaink orosz hadifogságból, a
kik elszenvették a csehek minden kínzását és
mégsem lehetett őket arra kényszeríteni, hogy
hazájuk ellen fogjanak fegyvert. (Taps a mun-
kapárton.)

Miskolczi Mihály: Mit szólnak ehhez az
entente-barátok?

Tisza István gróf: Ezeket a tényeket bele
kell vinni ellenfeleink köztudatába. Meg kell
velük értetni, hogy cseh-tót kérdés nincs és
hogy az nem más, mint a *csehek rablási vá-
gva.* (Zajos helyeslés és taps a munkapárton.)

Pap, Cs. István közbeszól.

Tisza István gróf: (Pop Cs. Istvánhoz):
A képviselő urnak nincs joga az egész nép

nevében beszélni. (Helyeslés a munkapárton
és a középén.)

Tisza István gróf: *Fel kell világosítani
Wilson elnököt és az ellenséges hatalmáknak
a közvéleményét, hogy a nemzetiségi kérdés
másképp áll nálunk, mint ahogy vele elhíte-
ltik.* (Nagy zai.)

Az elnök szünetet rendelt e, amely után
Károlyi Mihály gróf reflektált Tisza István
gróf szavaira, végül **Benedek János** olvasta
föl a Bizony-párt deklarációját az önálló, füg-
getlen Magyarországról. A deklaráció el-
hangzása után a Károlyi-párti és a Bizony-
párti képviselők tüntettek és föllállottak. **Ap-
ponyi Albert** gróf és **Polónyi Géza** illetve ma-
radtak.

A mentelmi bizottság javaslatát a Ház
45 szavazattal 73 ellenében *elfogadta.*

Az ülés 2 órakor véget ért.

A spanyol nátha terjedése

Megalakítják a járvány-bizottságot

A spanyol nátha néven ismert járvány
annyira elhatalmasodott Debreczenben és az
orvosi tudomány annyira tehetetlenül áll az-
zal szemben, hogy a helyzet szinte remény-
telen. A napi megbetegedések száma *ugrás-
szerien emelkedik* és a betegség lefolyása is
mindinkább súlyosabbá válik és *mind nagyobb
lesz a halottak száma.*

A bai olvannyira nagy mérveket öltött,
hogy **Tüdös Kálmán** dr. főorvos jónak látta,
hogy előterjesztést tegyen a polgármesternek
a *járvány-bizottság* megalakítására, amit csak
nagy járvány idején alakítanak meg s amely
az óvintézkedések tárgyában hatósági intéz-
kedés jogával bír.

A polgármester ma azonnal intézkedett
is a járvány-bizottság összeülése tárgyában.
Holnap, pénteken délutánra összehívta az
egészségügyi bizottságot, amely ki fogja
mondani járvány-bizottsággá való átalakulá-
sát, permanenciában lesz és azonnal megkezd
működését is.

Ugyancsak e járvánnyal kapcsolatban
Weszprémy Zoltán főispán értesítette a pol-
gármestert, hogy a spanyolnátha-járványra
tekintettel a minisztériumok a felmentési
ügyekben tömegesen érdeklődőknek egyelőre
október 31-ig felvilágosítást nem adnak. Így
az érdekeltek hiába is utaznak Budapestre.

A kormánypart készül az új pártalakulásra

A 48-as alkotmánypart ünnepli Wekerlét

Budapest, október 17.

A 48-as alkotmánypart ma este 7 órakor
értekezletet tartott, amelyen **Bolgár Ferenc**
elnök a következő beszédet mondta:

— A 48-as alkotmánypart nevében *me-
legen és lelkesen üdvözlöm nagy vezértünket,
Wekerle Sándort,* abból az alkalomból, hogy
tegnap ő felsége hozzájárulásával *kihirdette
Magyarország függetlenségét és önállóságát.*
Ezzel megkoronázta azt a programot, mely-
nek támogatására körje sereglettünk. Pálya-
futásának legszebb pontja ez. Koronás kirá-
lyunk hozzájárulásának kieszközlése és a ki-
hirdetés az ő nevéhez fűződik.

A párttagok lelkes éljenzéssel ünnepelték
Wekerlét.

Ezután kimondta az értekezlet, hogy
szükségesnek tartja a pártok együttműködé-
sét és **Csizmadia Endre, Grecsák Károly, Si-
monyi-Semadani Sándor, Barta Odón és Kál-
lay Ubul** tagokból álló bizottságot küldött ki,
amelynek feladata érintkezésbe lépni az ösz-
szes parlamenti pártokkal.

Végül **Wekerle Sándor** szólalt föl és mel-
tatta a nagy politikai esemény jelentőségét.

Budapest, október 17.

A perszonális uniónak a képviselőházban a miniszterelnök által történt bejelentése kapcsán Polónyi Géza értesítette a 48-as alkotmánypárt elnökét, hogy *belép a pártba.*

Le Chateau és az Oise közt az ellenség áttörési kísérletei meghiusultak

Vezérkarunk jelentése

Budapest, október 17. — Hivatalos jelentés.

OLÁSZ HARCTÉR.

A Hétközség fensikján visszautasítottunk olasz felderítő előretöréseket.

DÉLKELETI HARCTÉR.

Albániában Tyrannótól északra utóvéd-harcok. A szerbek a nyugati Moraválg nyomultak elő. Krusevácotól keletre visszavertük támadásaikat.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, október 17. A nagyhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportha: Arcvonalaikat visszavontuk a Termit—Korplesamp—Ingelsmünster vonalától keletre és ezzel kapcsolatban a Lys mögé. A kiürített terület eller irányuló leg-erősebb tüzelés után az ellenség új állásaink felé tapogatózott. Korplesamp két oldalán nagy erővel támadott, Termit és Ingelsmünster ellen pedig részleges támadásokat intézett. Az ellenség heves támadásokat intézett a Lys-arcvonál ellen Gartryk és Menin mellett. Az ellenséget mindenütt visszavertük. Lille és Douain között új arcvonalunk ellen az ellenség a Gangunhen—Allenles—Marais—Garvin—Olgries vonalig nyomult elő. Az első vonalainkban kerékpáros zászlóaljakkal ellentámadásban visszaverttük és visszafoglaltuk régi állásainkat. Douain várost tovább lövi az angol tüzérség. A bombázásnak a francia lakosság és a menekülők között újabb áldozatai vannak.

A német trónörökös hadcsoportha: Időnkint tüzérségi harc a Maas-arcvonalon. Orignytől északra visszautasítottuk a franciák megüritött támadásait az Aisne és az Aire mellett. Grandprétől nyugatra levő új vonalaink előtt meghiusultak a franciák erős támadásai.

Gallwitz tábornok hadcsoportha: Az Airetől keletre visszavertük az amerikaiak támadásait, amelyeknek főlökése Charpignol és Landres ellen irányultak. — Mindkét helységet megtartottuk. A Landrestől délkeletre levő magaslat váltakozó harcok után az ellenség kezén maradt. A Maas keleti partján is meghiusultak az ellenség megüritott támadásai. A Flobastól nyugatra páncéloskocsikkal előnyomuló ellenség támadásának visszaverésében az elzász-lotharingiai hadosztály különösen kitüntette magát.

DÉLKELETI HARCTÉR.

A Drina és Nis között levő új frontunk előtt az ellenség elérte a nyugati Moravát és Krusevácot is. Az olaszok részleges támadásai amelyeket ezen a vonalon kíséreltek meg, meghiusultak.

LUDENDORFF,
első főszállásmeister.

A német esti jelentés

Berlin, október 17. A Wolff-ügynökség jelenti október 17-én este:

Le Chateau és az Oise között az ellenség újból támadott több mint 35 kilométeres fronton. A nagy erővel megindított áttörési kísérletet meghiusítottuk. Az ellenség táma-

dásai részben vonalaink előtt hiusultak meg, részben tüzérségi állásainkban fogtuk fel őket. Flandriában az Airenél és a Maasnál csupán helyi harcok.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

PÉNTEK: Rab Mátyás. Bérletszűnet.

SZOMBAT: Rab Mátyás. Bérletszűnet.

VASÁRNAP: Délután: Tul a nagy Krivánon, operett. — Este: Rab Mátyás. — Bérletszűnet.

Vigszínház

PÉNTEK: Tiszavirág.

SZOMBAT: Délután: Tul a nagy Krivánon, operett. — Este: Tiszavirág.

VASÁRNAP: Délután: Hoffmann mesél. — Este: Tiszavirág.

TISZAVIRÁG

A régi, kedves háborúelőtti operettek talajából pompás virág módjára serkent ez a szép muzsikája, ötletes szövegű és kedves humor alkotás, melynek felelevenítéséért az igazgatóságot különös dicséret illeti meg. Az előadás méltó volt a darabhoz és előnyösen juttatta érvényre az operett fényoldalait, melyektől az újabb e nemű termékek kissé már elszoktattak benniünket. — *Honthy* Hanna a grófnő szerepébe végtelenül sok báj, természetességet, ragyogó jókedvet és igaz művészetet tudott belevinni. Minden helyzetbe és hangulatba kitünően beleilleszkedett, játéka, éneke és tánca egyaránt tökéletes illuziót keltenek. Mellette főként *Borosnyai* Kató jeleskedett, aki friss temperamentumával, otthonos mozgásával mint operettszínész is tökéletesen használhatónak bizonyult. — *Egyed* Lenke, *Szigeti* Ida és *Csáky* Szerá egyéniségűkhöz mért szerepeikben szép és élvezetes játékokat produkáltak. A férfiak közül *Káldor* Dezső kissé fátyolozott hangon énekelt ugyan, de szívből jövő játékaival és elegáns könnyed-

ségével ezért is bőségesen kárpótolta a közönséget. *Remete* Géza kacagtató ötletessége, *Szalay* groteszk figurája és *Szende* ügyes játéka betetőzték a sikert, melynek teljességéhez a rendezés, *Remete* avatott munkája, is hozzájárult. (—)

RAB MÁTYÁS

A mai bemutató mindenképen meglepetést és pedig kellemes meglepetést hozott. — *Rajnai* Ferenc szövege, amely *Mátyás* király egy kis szerelmi történetét mondja el, elfogadhatóan jó, sőt a mai operettek szövegétől eltérően jó, a zene pedig, ha nem is ejt ámulatba új fogásokkal, igen szép és tartalmas, *Czobor* Károly lelkiismeretes, becsületes munkája. Ez az egyik meglepetés. A másik az előadás jósága. A szereplők mindannyian nagyszerűen játszottak és énekeltek. Elsősorban áll ez *Görög* Olgára és *Székely* Gyulára. *Görög* Olga (*Mátyás*) pompás, ritka nagy terjedelmű hangját ma is nagy élvezettel hallgattuk. Szép énekéért megérdemelt sok tapsot kapott. *Gitta* szerepében ma első alkalommal volt alkalmunk értékelni *Daka* Anna kvalitásait. Kellemes, szépen csengő hangja van és ügyesen táncol, egyszóval megnyerően kedves jelenség a színpadon. — Mai szereplése szép sikert hozott neki. Igen jó *Gergő* volt *R. Záró* Gizi, aki igen szépen, ügyesen táncolt és énekszámait is szépen adta elő. *Székely* Gyula (*Gairrol*) szép baritonja sok gyönyörűséget okozott. *Varga* Simon (*Eisig*) pompás figurát, nagyszerűen megjátszott alakot hozott színre. Külön megemlítést érdemel *Várnay* László, aki elejétől végig kitünően alakította *Czodik* alakját. — Humora minden jelenésnél színt adott és de-üit hozott az előadásba. Ritkán láttunk tőle sikerültebb alakítást, mint ma. Mindezek mellett nagyon ügyesen táncolt. Játéka mellett minden elismerést megérdemel a rendezésért, amelyben e téren is kiváló tehetségének adta tanujelét és nagyon jó izléssel bíró operett-rendezőnek bizonyult. *Seregh* Marcsa kedves volt és szépen táncolt. Általában a többi szereplők is jól végezték dolgukat.

Reichs-Deutsche!

Die 9te
Kriegsanleihe
wird gezeichnet vom
23. Sept. bis 23. Okt.
1918

A zenei betanítás és a kitünő vezetés érdeme **Bihary Zoltán** karmesteré. (p)

Tiszavirág. (A színházi iroda jelentése.) Rendkívül nagy sikert aratott tegnap a Vigszínházban a Tiszavirág operett, amelyben kitünő alkalmat volt Honthy Hannának ének- és táncművészetét ragyogtatni. A többi szereplők: Koldor, Remete, Borosnyai Kató és Egyed Lenke kitünő együttesével előreláthatólag sok telt házat fog biztosítani a színházban. A szép zenéjű operett ma és holnap is műsoron van.

Rab Mátyás. (A színházi iroda jelentése.) Hajnal—Czobor operettje, a Rab Mátyás kerül színre ma a Csokonai-színházban, amely tegnapi bemutató előadásán rendkívül nagy sikert aratott. Görög Olga, Daka Anna, Várnai, Székely Gyula és Seregh Marcsa pompás összjátéka kitünő szórakozást nyújt a közönségnek.

Szombat délután Tul a nagy Krivánon. (A színházi iroda jelentése.) A Vigszínházban szombaton délután mérsékelt helyárrakkal az idei szezont sláger-újdonná, a Tul a nagy Krivánon operett kerül színre.

Vasárnap délutáni előadások. (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután a Csokonai-színházban a Tul a nagy Krivánon operett, a Vigszínházban Molnár Ferenc vigjátéka, az Ördög kerül színre.

A „Nebántsvirág” filmen az Uránában. Hervé világhírű operettje, a legkitünőbb műmunkálatban kerül ma bemutatásra. — A szereplők a legkitünőbb, legmulatságosabb játékokat produkálják. Lóth Ila a Nebántsvirág szerepében elragadó, Kardoss Géza, a Vigszínház művésze, Celestin—Floridor szerepében egy kedvesen burleszk, de művészi figurát produkál. Fiáth Róbert mint örnagy, Duczet János a fiatal hadnagy, Corthy Mira a hódító és szeszélyes Corinna és F. Lányi Irma a méltóságos, tiszteletet parancsoló fejedelemasszony és Virág Ferenc a kétségbeesett sziniszegítő szerepében mind kitünő.

A „Nebántsvirág” eredeti zenekíséretét W a s a t a Rezső, az Uránia művész karmestere látja el.

„A szerzetes, amely France Aristide regényének megfilmesítése, kerül ma az Apollo vásznára. A főszerepet Várkonyi Mihály játssza tökéletes művészetével. A rendezés Janovics Jenő igazgatót dicséri, a fotográfia kitünő.

Ma, pénteken, délután jelenik meg a Színházi Figaró új száma meglepetést keltő képekkel és tartalommal.

HIREK

— **A király debreceni látogatása.** Budapesti tudósítások és több fővárosi lap közlése nyomán az a hír terjedt el Debrecenben is, hogy a királyi pár lemondott magyarországi útjáról és nem fog Debrecenbe jönni. Ez elhatározást azzal okolták meg, hogy a bel- és külpolitikai helyzet, részben pedig az óriási mértékben elterjedt spanyol járvány miatt a királyi pár nem jön le.

Ezzel szemben ma Debrecen város sajtóirodája a következő hivatalos közlést adta ki: „Minden ellenkező híreszteléssel szemben megállapítható, hogy a király okvetlenül eljön Debrecenbe. Tegnap az udvarmesteri hivatal telefonon intézkedett a látogatás tárgyában a polgármester útján. Végérvényesen e hó 23-ikában állapított meg a jövetel napja. Budapest felől jön reggel és 8 óra 23 perckor érkezik a megye határába. — Ugy Püspökladányban, mint Kabán és Szoboszlón megáll az udvari vonat s itt már tisztelgések lesznek.”

— **Népgyűlés a városháza udvarán.** A debreceni szociáldemokrata párt kérelmére a tanács megengedte, hogy vasárnap délelőtt a párt a városháza udvarán népgyűlést tartson, amelynek tárgya a béke és Magyarország integritásának megővése lesz.

— **Megint nincs zsír.** Mindinkább általánosabb és hangosabb lesz a panasz, hogy a lakosság semmiféle zsírhoz sem tud hozzájutni s még az e havi 20 dekás szelvényeiket sem váltották be. A lakosság elkeseredése folyton növekedik és egyik panaszkodó a másik nélkülözöt ingerli föl. A baj annál kellemetlenebb, mert a panaszok jogosak, másrészt a diühöngő járványnak szinte egyetlen, de mindenesetre legfőbb megelőzője a tisztaság mellett az, hogy az emberek megfelelő ételhez jussanak. — Magyarországon pedig zsír nélkül nem lehet konyhát vezetni és főzni; mert azok a szép tanácsok a zsír nélkül való főzésről, amelyeket német tudósok könyvokoskodásaiból hallottunk, a magyar nép életében gyakorlatilag annyival kevésbé alkalmazhatók, mert a nép kényszerből anynyi zsirtalan napot élt át, hogy rendes, megszokott ételéhez most már okvetlenül hozzá kell jutnia, ha azt akarják, hogy dolgozni tudjon és akarjon.

— **A király üdvözlötte Tiszának.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A király Tisza István grófnak a következő táviratot küldte: *Gróf Tisza István*

belső titkos tanácsosomnak.

Szíves örömmel értesültem, hogy az ön élete ellen irányuló merénylet megfiúsult és ez alkalomból szívből jövő jókívánataimat küldöm önnek. *Károly.*

— **A „Déli Hírlap” még mindig 12 fillér.**

— **Keszorus Kálmán halála.** A város tisztviselői karának egy régi, érdemes tagja, aki évtizedeken át volt a városnak hűséges, pontos, becsülésben álló tisztviselője, Keszorus Kálmán gyámpénztárnok, meghalt. A városi tanács, amelynek ülésén ma a polgármester elparentálta az elhunytat, emlékéért jegyzőkönyvbe iktatta s a gyászoló családhoz részvétirat küldését határozta el. Állásába gyámpénztárnoki helyettesként Rácz Mihály számvevőségi tisztviselőt rendelte ki, aki a városnak szintén egyik szorgalmas, régen szolgáló, kiváló munkarejű tisztviselője.

— **Sürgöttek már a 20 millió kölcsönt.** Foglalkoztunk azzal a kérdéssel, hogy a város a 20 millió kölcsönt még mindig nem vehette föl, mert az még nem nyert jóváhagyást. Ennek okát abban jelöltük meg, hogy az ügy sürgős elintézése iránt nem tanúsított a város kellő figyelmet s a polgármester, aki egyébként más ügyekben s így a tervezett ünnepségek ügyében is föl szokott utazni a fővárosba, nem igyekezett kellő eréllyel a kölcsön jóváhagyását kisürgetni, hanem megelégedett azzal, hogy egyes szabadságon levő tanácsnokok járjanak el a minisztériumban. Vargha Elemér dr. tb. főjegyző is nyári szabadságideje alatt járt föl a minisztériumban, de az illetékes osztályfőnökkel nem tudott beszélni, mert nem találta, csupán az egyik titkár ígérte meg, hogy azonnal elintézik a dolgot. Azóta csak a kölcsönt nyújtó bank sürgetésére volt hagyva a dolog, amelynek persze nem sürgős a kölcsön kifizetése. A mai tanácsülésen az irásunk nyomán újból szóba került ez a dolog s a tanács tagok részéről több oldalról elhangzott, hogy az ügy már nagyon régen fenn van s hogy ki kellene azt sürgetni. Meg is bizta a tanács Vargha Elemér dr. tb. főjegyzőt, hogy „további intézkedéseket” tegyen.

— **Mézföldolgozó tanfolyam a tanítónőknek.** A földmivelésügyi miniszter értesítette Debrecen városát, hogy a tanítónők s esetleg más érdeklődők részére e hóban 18 napig tartó tanfolyamot nyit Debrecenben házi mézes tészta készítésére és méhtermékek feldolgozására. A tanfolyam vezetésével Tihanyi István méhészeti felügyelőt bizta meg s a költségekre 2000 koronát utalt ki. A tanács köszönettel vette tudomásul az intézkedést és a tanfolyam rendezésével Csűrös Ferenc dr. tanácsnokot bizta meg.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ékszert, briliántokat, bármiféle szőlő zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Hatvan hectoliter új bor hordóval együtt eladó Rákóczy 38. szám.

Lapkiherdő asszony

Jó fizetés mellett felvétetik a kiadóhivatalban.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett a Mester-utca végén gyermekmenhely és a Csapatkórház mellett 7400 négyszögletű területű kitünő minőségű alj, fekete jó termő föld, a vasúti sínek mellett, a Mester-utca végén a nagytemplomtól gyalog 8 perc távolságra. Ezen telep konyha kertészetre vagy lucernának nagyon alkalmas. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Munkásember állásba munkára azonnal felvétetik a kiadóhivatalunkban.

Képesítés hordók jó karban eladók. Miklósvár-utca 23. a háztulajdonosnál.

Aktnek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Munkásleányok, munkásnők, jó fizetéssel azonnal felvétetnek Telleki-utca 100.

Pénzbeszedő-szolgát

keresünk jó fizetéssel és jutalékkal Hoffmann és Kronovitz könyvnyomda, Debrecen Ferenc József-út 49. sz.

Bankszolgát megbízható azonnal felvesszünk bizonyítvánnyal. Jelenkezhetnek Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Eladó szőlő és gyümölcsös Széchenyi-kert, István-út 26—28. sz. 3400 m²-es, 120 méter utcai fronttal, a tisztviselő-telep szomszédságában, a villamos áramhoz pár percrenyire, a legnemesebb gyümölcsfákkal beültetve jutányos áron eladó. Felvilágosítást nyújt László Imre városi nyomda.

Tanuló felvétetik lapunk könyvnyomdájában.

A **DÉLI HIRLAP** még mindig **12** fillér.

JÁNOSI ZOLTÁN ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történelmi tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6.—
finom vörös papíron K 8.—
költve mindéggyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.